

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ

สาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๕๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐

และวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๕๐)

อาทิตย์ สีหะวาท

พล.อ. พิเศษเบทรโยธิน

ปรีดี พนมยงค์

ตราไว้ ๗ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๕๔

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยกวดสาธารณสุข
เสียใหม่

จึงมีพระบรมราชโองการ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช
๒๔๕๔"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น
ไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๓๗ พระ

ราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และบรรดามทกกฎหมาย กฎ และ
ข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น" ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมายความว่า
เทศบาล ส่วนในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หมายความว่า คณะกรรมการจังหวัด
หรือคณะกรรมการอำเภอ ซึ่งได้รับมอบให้ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการจังหวัด

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมายความว่า
คณะเทศมนตรี ส่วนในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาล หมายความว่า คณะกรรมการจังหวัด
หรือคณะกรรมการอำเภอ ซึ่งได้รับมอบให้ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการจังหวัด

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมีอำนาจแต่งตั้งให้มีอำนาจ
แนะนำสั่งตรวจควบคุม และรับผิดชอบในการดำเนินการสาธารณสุขในจังหวัดหรือท้องถิ่นใด
ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

"มูลฝอย" หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษ
มูลสัตว์และซากสัตว์ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเกือบจะกลบถม ตลอดจนที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น

"สิ่งปฏิกูล" หมายความว่า อุจจาระและปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใด ซึ่ง
เป็นสิ่งสกปรกโสโครกและมีกลิ่นเหม็น

"การก่อกอง" หมายความว่า รวมตลอดถึงการกักตุนหรือหน่วง การโกนแถม ซนลนกวท
หรือการกักหน่วง การกันหน้าหรือกอบ การสัดหรือจักทรงยอม การสระยม การข้อม
ยม รวมทั้งการขุดหน้าและล้างหน้า บรรดาซึ่งกระทำแก่คน

"อาหาร" หมายความว่า เฉพาะอาหารสำหรับคนบริโภค รวมตลอดถึงเครื่องกั้น
นอกจากนี้

"ตลาด" หมายความว่า สถานที่ใด ซึ่งตามปกติจักไว้ให้ผู้คนมาใช้เป็นที่ประชุมสำ-
หรับขายอาหารประเภทสัตว์ เนื้อ ปลา ผัก ผลไม้หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสดของเสีย
ง่าย เป็นต้น หมายความว่า รวมตลอดถึงตลาดนัด ซึ่งจัดให้มีขึ้นแห่งละไม่เกิดสิบสองวันในปีหนึ่ง

"แยงลอย" หมายความว่า ที่จักไว้ในถนนสาธารณะหรือที่สาธารณะ รวม
ตลอดถึง อาลาบ แกร์ แผ่น โตะ แฉง เสื้อ ที่นดิน เวื่อ หรือแพสำหรับวางอาหาร น้ำแข็ง

หรือสิ่งของอย่างอื่น

"ผู้เร่ขาย" หมายความว่า ผู้นำอาหาร ถ้ำแข็ง หรือสิ่งของอย่างอื่น เพื่อขายในที่ต่าง ๆ ไม่ว่าทางบกหรือทางน้ำ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ศุลกากร

ส่วนที่ ๑

มูลฝอย สิ่งปฏิกูลและสิ่งเปราะเปื้อน

มาตรา ๖ การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและสิ่งเปราะเปื้อนในเขตท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นนั้นแต่ฝ่ายเดียว แต่ถึงกรณีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะอนุญาตให้บุคคลใดรักษาในความควบคุมของตนก็ได้ และเมื่อจำเป็นการตามมาตรานี้ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแก่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามที่ตั้งสาธารณะและสถานที่เอกชน
- (๒) วางระเบียบการเก็บรวบรวม และการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บรวบรวม และการขนมูลฝอย และสิ่ง

ปฏิกูล

- (๔) ห้ามการถ่าย เท ห้าง หรือทำให้มีขึ้นในถนนสาธารณะและที่สาธารณะซึ่งมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และสิ่งเปราะเปื้อน อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมสุขภาพหรือความสะอาดของ
- (๕) จัดการอื่นใดที่เห็นจำเป็นเพื่อให้ท้องถิ่นสุขลักษณะ

ส่วนที่ ๒

การกำจัดมูลฝอยหรือของเสียอันตรายเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา ๘ กิจการประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ถ้าทำเพื่อการค้า ให้ถือว่าเป็น
การค้าซึ่งเป็นวิงเวียนหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

- (๑) การเลี้ยงม้า โค กระบือ
- (๒) การเลี้ยงสุกร
- (๓) การเลี้ยง แพะ แกะ
- (๔) การเลี้ยง ห่าน เป็ด ไก่
- (๕) การเลี้ยงสัตว์เพื่อรีดเอาน้ำนม การรีดเอาน้ำนม
- (๖) การทำเนย เนยเทียม
- (๗) การฆ่าห่าน เป็ด ไก่ ยกเว้นการฆ่าในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าว-
แกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น หรือการฆ่าเพื่อปรุงอาหารเร่ขายด้วยตนเอง
- (๘) การฆ่าหมูทั้งตัว การสะสมหมูทั้งตัว
- (๙) การสะสมเอาสัตว์ กระดูกสัตว์ ไขมันสัตว์ หนังสัตว์ที่ยังไม่ได้ลอก
- (๑๐) การข่มขู่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น
- (๑๑) การทำกะปิ น้ำปลา น้ำเค็ม ไก่ปลา เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว พวยคอง
- (๑๒) การทำ การดัก การสะสม ปลาจุก ปลาแจ่ว กุ้งแจ่ว
- (๑๓) การทำและตากปลาเค็ม เนื้อเค็ม เป็ดเค็ม ห้างหมู กุ้งแห้ง การเคี่ยววุ้น

กึ่ง

(๑๔) การนึ่งปลา การต้มปลาซึ่งใช้แทนการนึ่ง ยกเว้นการนึ่งหรือต้มในภัตตาคาร โรงแรม หรือร้านข้าวแกงเพื่อปรุงอาหารในนั้น และการนึ่งหรือต้มเพื่อปรุงอาหารเร่ขาย
ด้วยตนเอง

- (๑๕) การทำตะมู
- (๑๖) การเคี่ยวหมูทั้งตัว เอ็นสัตว์ ไขมันสัตว์
- (๑๗) การฉีกเอาน้ำมัน
- (๑๘) การเคี่ยวน้ำมัน การทำถวนเซียง หมูคึ่ง
- (๑๙) การทำเส้นหมี่ ขนมจีน กวยเตี๋ยว เต้าหู้ รุ้นเส้น เกี๊ยวฉี่
- (๒๐) การทำบะแซ
- (๒๑) การเผาเปลือกหอย
- (๒๒) การล้าง การรม การสะสมยางคิม

(๒๓) กิจการอย่างอื่นซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าเป็นการ
สำคัญเป็นกรณีพิเศษ
ดำ ซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

กิจการประเภท (๑) (๒) (๓) และ (๔) ถ้าทำตามนัยแห่งกฎหมาย ว่าด้วย
การสวนครัว และการเลี้ยงสัตว์เพื่อประโยชน์แห่งครัวเรือน ไม่อยู่ในบังคับแห่งมาตรานี้
มาตรา ๕ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายและเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุข
ได้แนะนำ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกใบอนุญาต หรือสั่งบังคับแล้วแก่กรณี เพื่อจัดการโค
โล ถังต่อไป

(๑) กำหนดประเภทการกักตุนมาตรา ๕ ซึ่งให้ความคุ้มครอง

(๒) กำหนดเขตส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในท้องถิ่นในเขตอำนาจของกรม ซึ่ง
เมื่อถึงกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันแล้ว ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการกักตุน
เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต

(๓) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการกักตุนซึ่งให้ความคุ้มครองและ
กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๔) กำหนดเงื่อนไขอันเกี่ยวข้องกับสุขลักษณะโดยทั่วไปสำหรับการกักตุนซึ่งให้ความคุ้มครอง

มาตรา ๕ การออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการกักตุนซึ่งให้ความคุ้มครองให้เจ้าหน้า
ที่ออกใบอนุญาตมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขโดยพิเศษ ซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเพื่อ
ป้องกันมิให้เกิดการกักตุนเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพความแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๐ ในกรณีให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตไม่ยอมออกใบอนุญาต ให้
ผู้ทรงอำนาจไปยังรัฐมนตรีได้ โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในกำหนดสามสิบวัน คำอุท
ธรณ์นั้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอต่อรัฐมนตรีโดยมีชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒ ถ้าผู้รับใบอนุญาตหรือลูกจ้างของผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข
ซึ่งได้กำหนดตามความในมาตรา ๕ หรือมาตรา ๕ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักไว้ใช้
หรือเพิกถอนใบอนุญาตเสียได้ แต่การพักใช้ใบอนุญาตนั้น ให้ทำได้ครั้งหนึ่งไม่เกินสามสิบวัน
คำสั่งเพิกถอนให้ผู้ทรงอำนาจไปยังรัฐมนตรีได้ โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายใน
กำหนดสามสิบวัน คำอุทธรณ์นั้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอต่อรัฐมนตรีโดยมีชักช้า คำวินิจฉัย
ของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๓

สถานที่ปิดสุจริตลักษณะ

มาตรา ๑๓ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำว่าอาคารหรือส่วนของอาคาร โถง หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งก่อเนื่องกับอาคารที่ใช้เป็นที่สำนัก ไม่คงด้วยสุจริตขณะอันควรจะเป็น ที่คนอาศัย และเห็นจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงก็ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองจัดการใด ๆ ดังต่อไปนี้ ภายในเวลาซึ่งกำหนดให้ตามสมควร

(๑) ย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือรื้อสิ่งซึ่งไม่คงด้วยสุจริตขณะทั้งหมด หรือแต่ บางส่วน

(๒) ทำการปลูกสร้าง หรือจัดการอย่างอื่นตามจำเป็นเพื่อให้คงด้วยสุจริตขณะ

มาตรา ๑๔ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำว่าอาคารหรือสถานที่ใดมีสินค้า เครื่องเรือน หรือสิ่งของระส่ำระสายไว้เกินควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นอันร้อนกันเกินไปจนเป็นข้อข้อง ญ หรือสกปรกได้ พืชชนิดอื่นหรือมีลักษณะต่อได้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ก็ให้ เจ้า- พนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองย้ายสินค้า เครื่องเรือนหรือ สิ่งของระส่ำระสายออกจากอาคาร หรือสถานที่นั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ให้คงด้วยสุจริตขณะ หรือให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้โดยความจำเป็นโดยกำหนดเวลาให้ด้วยความสมควร

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้บุคคลใดยอมหรือจัดให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไป จนเป็น เหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้ผู้นั้น

ตามความหมายแห่งพจนานานี้ อาคารหรือห้องใดในอาคารนั้นมีคนอยู่เกินกว่าหนึ่ง คนต่อที่ว่างเก้าลูกบาศก์เมตร ให้ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไปและในการนับจำนวนคนนั้นให้ชั่งคน ที่มีอายุต่ำกว่าสิบปี สองคนเท่ากับหนึ่งคน

ส่วนที่ ๔

ส่วน ที่รับหรือใส่ดูจจาระ และมีส้วมสาธารณะ

มาตรา ๑๖ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำว่าจำเป็นต้องมีหรือเพิ่มส่วน ภูมิภาคสำหรับอาคารใด หรือให้เปลี่ยนแปลงส่วนภูมิภาคที่มีอยู่แล้วให้คงด้วยสุจริตขณะ ก็

เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นปฏิบัติตามที่
เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควร ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

มาตรา ๖๗ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ
ห้ามการสร้างหรือใช้ส้วม ที่รับหรือใส่อุจจาระชนิดใดซึ่งมีลักษณะก่อให้เกิดเชื้อหรืออาจเป็น
อันตรายแก่สุขภาพในเขตหนึ่งเขตใด

ถ้าได้มีประกาศห้ามตามความในวรรคก่อนโดยถูกต้องแล้ว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า
บุคคลผู้มีภูมิลำเนาภายในเขตที่ประสงค์จะห้ามการสร้าง หรือใช้ส้วมชนิดที่ปรากฏในประกาศได้
ทราบประกาศนั้นแล้ว

มาตรา ๖๘ เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแก่เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองส้วม ที่รับหรือใส่อุจจาระ และที่บัสสาวะชนิดใดในสถานที่ใด ให้จัดการซ่อม ต้าย-
เท หากความสะอาด หรือรักษาไว้ให้เรียบร้อยโดยวิธีอย่างใดก็ได้ตามที่เห็นสมควรภายในเวลา
ที่กำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

ส่วนที่ ๕

เหตุรำคาญ

มาตรา ๖๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการ กำจัดห้าม และระงับเหตุรำคาญ
ที่เกิดจากอาคารหรือที่เอกชน ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพความปลอดภัยหรือสิทธิ
และเสรีภาพของประชาชน กับทั้งให้ดูแลรักษาบรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ ทางระบาย กู คลอง
และที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ

เรื่องความประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้ เหตุรำคาญได้แก่

(๑) สถานที่ หรือส่วนของสถานที่ซึ่งมีลักษณะปลูกสร้าง หรือมีสภาวะซึ่ง
เป็นเหตุให้เกิดเชื้อ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ หรือความปลอดภัย

(๒) ที่ซึ่งน้ำ บ่อ แหล่งน้ำ ห้องร้อง ทางระบายน้ำ ร่องน้ำ ทางน้ำหรือ
ที่หลุม ที่ถมที่น้ำ ส้วม ที่บัสสาวะ ที่รับหรือใส่อุจจาระ ท่ออุจจาระ ทางระบาย ที่ใส่มูลสัตว์
หรือได้กั้นบังอยู่ในตำแหน่งใดแห่งใด หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์ยุง แมลงวัน หรือมีลักษณะ
อื่นเป็นเหตุให้เกิดเชื้อหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๓) สัตว์เลี้ยงไว้ในที่ หรือโดยวิธี หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุ
เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๔) การสะสม การหมักหมม การทิ้งสิ่งหนึ่งสิ่งใด การละเลยให้สถานที่
ทิ้งหรือสิ่งของรกรุงรัง ซึ่งเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็น หรือก่อให้เกิดเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
หรือน่าจะเป็นที่เกาะค้ำค้ำของหรือแมลงวัน

(๕) โรงงานอุตสาหกรรม โรงงาน หรือที่ทำการซึ่ง

(ก) ไม่รักษาให้ปราศจากกลิ่นไอ อันส่งออกจากท่ออุจจาระ ราง-
ระมายล้าง ที่รับหรือใส่อุจจาระ ที่มีสีขาว หรือจากเหตุอื่นใด

(ข) ไม่มีการระบายอากาศเท่าที่พอจกทำให้แก๊ส ไอน้ำระอุหรือ
สิ่งให้โทษชนิดอื่น ๆ ซึ่งยังเกิดขึ้นเนื่องด้วยกิจกรรมนั้นปราศจากโทษจนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจ
เป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(ค) มีคนอัดเปียกกันในขณะทำงานจนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอัน-
ตรายแก่สุขภาพของคนในที่ทำงานนั้น

(๖) อาคาร กระโจม หรือโรงใด ๆ อันเป็นเคหะที่อยู่ของคน หรือสำ-
หรับเลี้ยงสัตว์ หรือความประสงค์อย่างอื่น ซึ่งโดยเหตุที่รวมอยู่ใกล้กันหรือปราศจากการระบายน้ำ
หรือชักของแก่การกำจัดมูลสัตว์หรือสิ่งปฏิกูล หรือโดยเหตุอื่นใด จนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็น
อันตรายแก่สุขภาพ

(๗) แหล่งน้ำ คู หรือคลองที่คนใช้ หรือนำมาใช้ น้ำสำหรับคนบริโภค หรือ
สำหรับการขาย หรือสำหรับทำของใช้คนบริโภค ซึ่งเกิดหรือน้ำจะเกิดสกปรกขึ้นจนเป็นเหตุเสื่อม
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๘) เตาใช้ไฟใช้ไฟ หรือปล่องซึ่งหมักหรือวิญเชื้อเพลิงไหม้ไม่หมดเป็น
ปริมาณมากจนเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๙) ที่ทำอิฐ หลุมดิน หลุมทราย ที่ขังขูดไว้เพื่อถนอมอย่างหนึ่งอย่างใด
อันมีที่เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียงหรือเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(๑๐) กลิ่น เหม็น ความกระเด็น ฟุ้ง ระอุอง เขม่า ฝ้า อันเป็นที่
เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา ๕๐ เมื่อปรากฏว่ามีเหตุปรากฏให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่ง

เป็นหนังสือไปยังบุคคลซึ่งเป็นผู้กระทำ หรือละเลย หรือปล่อยให้ เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้น หรือเป็นอยู่ต่อไป ให้ระงับเหตุรำคาญนั้นเสีย ภายในเวลาอันสมควรที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะได้ทำการสิ่งใดโดยวิธีใดตามจำเป็นเพื่อความปลอดภัยนั้น ก็ได้สั่งไปด้วย

ในคำสั่งนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจสั่งให้จัดการความถี่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีกด้วยก็ได้ และแม้ได้ออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญไปแล้ว ถ้าเห็นว่าเหตุรำคาญนั้นอาจเกิดขึ้นในสถานที่แห่งนี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งเป็นหนังสือให้จัดการป้องกันในเวลาใดอีกก็ได้

มาตรา ๒๑ ถ้าเหตุรำคาญเกิดจากลักษณะการปลูกสร้าง หรือสภาพของสถานที่ หรือถ้า เกิดขึ้นในสถานที่ซึ่งไม่มีผู้สำนักอยู่ ให้ส่งคำสั่งระงับเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๐ แก่เจ้าของ

มาตรา ๒๒ ถ้าหาตัวผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ได้ และปรากฏชัดว่าเหตุรำคาญนั้นมิได้เกิดขึ้นโดยการกระทำ การละเลยหรือการยินยอมของผู้สำนักหรือเจ้าของแห่งสถานที่ซึ่งมีเหตุรำคาญนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจระงับเหตุรำคาญนั้นได้เอง และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีก

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ได้กล่าวได้ออกคำสั่งเรื่องเหตุรำคาญตามมาตรา ๑๘ วรรค ๒ คำสั่งนั้นจะเป็นคำสั่งระงับ หรือคำสั่งห้าม หรือคำสั่งปิดอย่างหนึ่งอย่างใด หรือหลายอย่างก็ได้

ในคำสั่งระงับ ถ้าลามีอำนาจกำหนดให้ทำการตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือให้ระงับเหตุรำคาญโดยประการอื่นใดภายในเวลาที่ระบุไว้

ในคำสั่งห้าม ถ้าลามีอำนาจห้ามมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก หรือถ้าลามีให้ทำการใดเพื่อป้องกันมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีก

ในคำสั่งปิด ถ้าลามีอำนาจห้ามมิให้ใช้เกาะเป็นที่คนอยู่

มาตรา ๒๔ ในคำสั่งระงับ หรือคำสั่งห้ามนั้น ถ้าผู้ถูกสั่งบังคับสงสัยและขอทราบหรือถ้าลามีเห็นสมควร ก็ให้ระงับการซึ่งบุคคลเห็นแจ้งที่จะทำเพื่อระงับ หรือป้องกันเหตุรำคาญมิให้เกิดขึ้นอีก

มาตรา ๒๕ คำสั่งมีดังนี้ ให้ออกเฉพาะแก่ในกรณีที่ได้พิสูจน์เป็นที่พอใจว่ามีเหตุรำคาญจนเกาะไม่สมเป็นที่คนอยู่

มาตรา ๒๖ เมื่อศาลได้ไต่สวนเป็นที่พอใจตามคำร้องของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ
ผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดว่าเคหะที่สั่งปิดนั้นได้ทำให้สมเป็นที่คนอยู่ได้แล้ว ก็ให้ถอนคำสั่งนั้นเสีย

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่บุคคลหนึ่งได้รับคำสั่งศาลตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ไม่
ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจเข้าไปในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งนั้น และอาจระงับ
เหตุรำคาญหรือจัดการอื่นใดตามที่จำเป็น เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งให้เป็นไปตามคำสั่งศาล ส่วนค่าใช้จ่าย
ในการนี้ให้ศาลสั่งผู้ฝ่าฝืนชดเชยเงิน

มาตรา ๒๘ ถ้าศาลได้ออกคำสั่งปิด เกี่ยวกับเคหะใดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้ง
ความเป็นหนังสือไปยังผู้ที่เป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมเคหะให้แจ้งให้ผู้สำนักทุกคนในเคหะนั้น
ออกจากเคหะภายในเวลาซึ่งระบุไว้ในหนังสือซึ่งมีนี้ ยกเว้นสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น
ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนและ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ร้องขอศาล ก็ให้ศาลออกคำสั่งขับไล่ผู้ฝ่าฝืนนั้น

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ได้ออกคำสั่งปิดเกี่ยวกับเคหะใด และคำสั่งนั้นศาลยังมิได้
เพิกถอน ถ้าปรากฏว่า

(๑) เคหะนี้ยังมีได้ทำให้สมเป็นที่คนอยู่

(๒) ยังมีได้ลงมือจัดการตามความจำเป็นโดยไร้ความอุทสาหกรรมทุกประ-
การตามควร เพื่อให้เคหะนี้สมเป็นที่คนอยู่

(๓) การคงอยู่ของอาคารนั้นเป็นเคหะ หรือส่วนของเคหะเป็นเหตุเสื่อม
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ หรือความปลอดภัยของประชาชน หรือผู้ที่อยู่ในเคหะใดก็ตาม

เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจร้องขอศาลให้มิคำสั่งให้เจ้าของหรือเลขา หรืออาคาร
ดังกล่าวข้างต้นนั้นเสียภายในเวลาซึ่งระบุไว้ในคำสั่ง

คำสั่งนั้นอาจระบุให้ทำลายสิ่งปลูกสร้าง หรือส่วนของสิ่งปลูกสร้างแห่งเคหะหรือ
อาคารนั้นเสียทั่วก็ได้

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ศาลได้ออกคำสั่งให้รื้อเคหะ หรืออาคารตามมาตรา ๒๙
ให้เจ้าของรื้อและย้ายสิ่งปลูกสร้างไปเสียให้ล้นภายในเวลา ซึ่งกำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

ถ้าเจ้าของไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดการให้เป็นไปตามคำ
สั่งศาล ส่วนค่าใช้จ่ายในการนี้ให้เจ้าของชดเชยเงิน

หมวด ๒

การแต่งผม

มาตรา ๓๖ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมการแต่งผมของประชาชนให้คงด้วยสุสลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามการตัดหรือไอศถานที่แห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่รับจ้างแต่งผมและห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้รับจ้างแต่งผม เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต
- (๒) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ตัดหรือไอศถานที่รับจ้างแต่งผมและให้บุคคลเป็นผู้รับจ้างแต่งผม และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
- (๓) กำหนดเครื่องใช้อันจำเป็นซึ่งต้องมีในการแต่งผม และกำหนดวิธีใช้เครื่องใช้นั้นให้คงด้วยสุสลักษณะ
- (๔) กำหนดให้ใช้เวชภัณฑ์อันจำเป็นในการแต่งผม และห้ามใช้เวชภัณฑ์ที่เห็นว่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
- (๕) กำหนดการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของผู้รับจ้างแต่งผม
- (๖) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการที่ระบุไว้อันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพในสถานที่รับจ้างแต่งผม
- (๗) ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมแก่ผู้ที่มีเหตุควร เชื่อว่าเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ อันน่าจะแพร่ไปเพราะการแต่งผม
- (๘) ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งมีเหตุควร เชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ รับจ้างแต่งผม
- (๙) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๓

สัตว์ซึ่งเป็นเหตุรำคาญและอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน

มาตรา ๓๗ เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้และพบว่า ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี กำหนดเขตส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน ซึ่งเมื่อพ้นกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามเดือนแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเลี้ยง

หรือปล่อย ข้าง หน้า โคน กระบือ สี่ สุก ร และ และ หน้า เบิก ไก่ ในถนน ทางบก ทางน้ำ และที่สาธารณะที่ระบุมไว้ภายในเขตกำหนดเขตบัญญัติหรือข้อบังคับนั้นอาจ

(๑) วางระเบียบการรักรัก ถัก จำหน่ายและทำลายสัตว์กึ่งก่าแล้ว แต่ก่อนที่จะ จำหน่ายและทำลายสัตว์ใด จะต้องกักไว้อย่างน้อยห้าวัน เว้นแต่ถ้าสัตว์นั้นเป็นโรคติดต่อกัน อาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน จะทำลายเสียก่อนกำหนดนั้นก็

(๒) วางระเบียบการเลี้ยงดูสัตว์ซึ่ง เจ้าของพนักงานท้องถิ่นกักไว้ และกำหนดวิธีการ กำเลี้ยงดูซึ่ง เจ้าของต้อง เฝ้าในกรณีที่ได้รับสัตว์กันไป

มาตรา ๓๓ ให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่สุนัขซึ่ง ปรากฏว่าไม่มีเจ้าของและสุนัขหรือสัตว์อื่น ซึ่งเป็นหรือแสดงอาการว่าเป็นโรคกสิวิสัย

หมวด ๔

น้ำ

มาตรา ๓๔ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมการนำน้ำใช้สำหรับประชาชน และให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจปิด กั้น หรือห้าม มิให้ได้นำน้ำในบ่อหรือแหล่งน้ำใด ซึ่งเป็นหรือน่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอัน กระทบถึงความมั่นคงภัย หรือมาสู่แต่แห่งสาธารณชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจจัดการประปาเพื่อ จำหน่ายแก่ประชาชน และถ้าจำเป็นก็อาจก่อก่อและวางน้ำผ่านข้าม เฝ้าย หรือลอดใต้ถนน ท้อง หรือคูน้ำใดถนน หรือที่ใดที่ได้วางดินแล้วเพื่อวางถนน และเมื่อได้แจ้งความเป็นหนังสือ ล่วงหน้าแก่เจ้าของเป็นเวลาก่อนแล้ว อาจก่อก่อและวางน้ำผ่าน หรือลอดใต้สิ่งสาธารณทรัพย์ ใดก็ได้ ถ้าอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นของเอกชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจ่ายค่าทดแทนเป็นจำนวนสา- หรั้มการเสียหายที่ยังเกิดขึ้นในกรณีใด ห้ามมิให้ก่อก่อให้เกิดความเสียหายโดยไม่จำเป็น

ถ้าไม่ตกลงกันในเรื่องค่าทดแทน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งความเป็นหนังสือแก่ เจ้าของอสังหาริมทรัพย์นั้นว่าจะให้ค่าทดแทน เป็นจำนวนเงินเท่าใด ถ้าเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ ไม่ตกลงภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความนั้นแล้ว ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิที่จะตั้งอุทธรณ์- อุดการฝ่ายละกรณีสำหรับชี้ขาดเรื่องค่าทดแทน ถ้าอุทธรณ์ใดอุทธรณ์ไม่ตกลงกัน ให้อุทธรณ์ใดอุทธรณ์ หนึ่งบุคคลภายออกเสียคนหนึ่งเป็นผู้ชี้ขาด ถ้าอุทธรณ์ใดอุทธรณ์ ไม่ตกลงกันในการตั้งผู้ชี้ขาดเมื่อฝ่าย

ใดฝ่ายหนึ่งร้องขอต่อศาล ให้ศาลมีคำสั่งถึงผู้ซึ่งขาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๓๖ เมื่อได้ตกลงกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นนอกเขตของตนแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจใช้อำนาจตามความในมาตรา ๓๕ นอกเขตของตน และอาจจำหน่ายน้ำให้แก่บุคคลนอกเขตนั้นได้

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจ

(๑) ชักให้มีความเค็มและที่ซึกเสื่อน้ำสาธารณะโดยใช้น้ำระอาค

(๒) สงวนแหล่งน้ำหรือมีน้ำไหลไว้สำหรับความเค็มให้สัตว์หรือสำหรับความ

ประสงก์อื่น ๆ เพื่อบำรุงสุขภาพและความสะอาดของประชาชน

(๓) กั้นส่วนหนึ่งส่วนใดของชายทะเลไว้เพื่ออามน้ำสาธารณะ

เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีเพื่อความคุ้มครองการใช้ที่ดิน ๆ และเมื่อเห็นสมควรก็อาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการใช้

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดชำระล้างร่างกาย ซักเสื่อน้ำหรือล้างสิ่งใด ๆ หรืออาบน้ำให้สัตว์ ห่าหรือปล่อยให้สิ่งปฏิกูลลงไปในหรือทำโดยประการใดให้เกิดความโสโครกในบ่อ สระ ฟังน้ำ หรือทางน้ำที่ซึกน้ำ ซึ่งเป็นส่วนของการประปาของท้องถิ่น

มาตรา ๓๙ เมื่อได้แจ้งแก่ผู้สำนักแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มอบหมายหน้าที่ไว้โดยเฉพาะ อาจเข้าไปในเขตอาคารหรือที่ดินซึ่งมีห้องหรือเครื่องอุปกรณ์การประปาม่าน เสิมบ หรือลอลไปเพื่อที่จะตรวจซ่อม แผลง รื้อ ก่อ หรือจัดการใด ๆ แต่สิ่งเหล่านี้มิใช่ความจำเป็น

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งไม่อำนาจโดยรอบค้วยกฎหมาย

(๑) ทำให้เกิดเสียหายแก่ทางน้ำ ที่ซึกน้ำ ที่บรรจุน้ำ บ่อ สูบ ท่อ ประตุน้ำ ก๊อก ท่อน้ำทิ้ง เครื่องชักน้ำ หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งใช้ในการประปาของท้องถิ่น หรือซึ่งอยู่ในความจำนวยหรือความควบคุมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นหรือ

(๒) เปิด หล ย้าย หรือเอาไปกัรบประการใด ๆ ซึ่งน้ำประปา น้ำหรือทางน้ำซึ่งส่งไว้สำหรับการประปา

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่เกิดอัคคีภัย หรือน้ำไม่พอใช้ หรือมีการซ่อมหรือล้างท่อใหญ่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจเปิดหรือย้ายกระแสน้ำแก่ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในท่อหรือการประปา ซึ่งได้จัดไว้ขึ้นตามความในหมวดนี้ แม้ว่าจะได้ทำสัญญาการจำหน่ายน้ำไว้กับ-

บุคคลใดก็ดี

มาตรา ๕

การกักอาหาร น้ำแข็ง และสิ่งของอย่างอื่น

ส่วนที่ ๑

ตลาดสาธารณะ

มาตรา ๕๖ เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจจัดให้มีและบำรุงตลาดสาธารณะ ในท้องถิ่นของตน และเพื่อความสะดวกแก่ผู้เข้าไปซื้อขายในตลาดนั้น อาจจัดให้มีร้านขายของ แห้ว โต๊ะที่ซึ่งสัตว์ อาหาร หรือเครื่องอุปโภคอื่น ๆ และเครื่องครัว วัตถุ

มาตรา ๕๗ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีว่าด้วยตลาดสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบการควบคุมและการใช้ร้านขายของ แห้ว โต๊ะ ที่ซึ่งสัตว์ และโต๊ะขายของ รวมถึงกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าใช้ที่ขายของตามสมควร

(๒) วางระเบียบการรักษาตลาด ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกจากตลาด

(๓) ป้องกันเหตุรำคาญ และห้ามวางสิ่งสกปรกวางในตลาดและตามทางสู่ตลาด

(๔) กำหนดให้ผู้เข้าขายของในตลาดมีใบอนุญาตและวางระเบียบการขอและออกใบอนุญาต ตลอดจนกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๕) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด จะต้องปฏิบัติตนในการขาย หัก ประกอบ บรรจุ หรือสะสมอาหารรวมทั้งภาชนะ น้ำใช้และของใช้อื่น ๆ ให้คงด้วยสุขลักษณะ

(๖) ห้ามผู้รับใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ หรือซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะและได้รับแจ้งตามเป็นหนังสือแล้วว่า ตนเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ มิให้ขาย หัก ประกอบ บรรจุ หรือสะสมอาหาร และสิ่งของอย่างอื่นในตลาด

(๗) กำหนดเวลาเปิดและปิดตลาด

(๔) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้ หรือเลิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๒

ตลาดเอกชน

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้บุคคลใดตั้งตลาดเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๔๖ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกหนังสือสั่งให้หรือสั่งบังคับแล้วแก่กรณีว่าด้วยตลาดเอกชน ดังต่อไปนี้

(๑) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ตั้งตลาดเอกชนและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๒) กำหนดเงื่อนไขอื่นเกี่ยวกับวัสดุ สัตกษณะ ของสถานที่ที่จะตั้ง เป็นตลาดและการปลูกสร้างในสถานที่นั้น

(๓) วางระเบียบการควบคุมและการใช้รั้วชายของ แผ่น โท๊ะ ที่ซึ่งสัตว์ และโรงเรือนในตลาด

(๔) วางระเบียบการรักษาดูแล ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย รวมถึงการขนมูลฝอย

(๕) ป้องกันเหตุรำคาญ และห้ามวางสิ่งสกปรกวางในตลาดและตามทางเข้าสู่ตลาด

(๖) กำหนดให้ผู้เข้าขายของในตลาดมีใบอนุญาตและวางระเบียบการขอและออกใบอนุญาต ตลอดจนกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

(๗) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับอนุญาตให้เข้าขายของในตลาด จะต้องปฏิบัติตามในการขาย ตำ ปรกอบ ปรง หรือสะสมอาหารรวมทั้งภาชนะ น้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ ให้คงด้วยสุขลักษณะ

(๘) ห้ามผู้รับอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดซึ่งมีเหตุควร เชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ หรือซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นหฬหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่า ตนเป็นหฬหะ ของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้มิให้ขาย ตำ ปรกอบ ปรง หรือสะสมอาหาร และสิ่งของอย่างอื่นในตลาด

- (๘) กำหนดเวลาเปิดและปิดอาคาร
- (๑๐) กำหนดเงื่อนไขในการรักษาใช้ หรือเลิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๓

แมงกอล

มาตรา ๔๘ เมื่อได้รับคำแนะนําของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ให้เจ้าพนักงานต้อง
ยื่นใบขออนุญาตประกาศระบุดนสาธารณสุข หรือที่สาธารณะ หรือขออนุญาตขังสัตว์ในของดงนสาธารณสุข
หรือที่สาธารณะ ซึ่งถ้าไม่มีก็ถึงแมงกอล

ในประกาศนั้นจะห้ามเลิกจาก หรือโดยมีเงื่อนไขว่า เว้นแต่จะได้รับการขออนุญาตก็ได้
และให้ปิดประกาศนั้นไว้ ๓ ปี นับแต่วันในเขตที่ประสงค์จะห้ามไม่น้อยกว่าสามแห่ง และตั้งกา-
หนดวันที่จะมีการทลายประกาศมิให้น้อยกว่าห้าปีนับ นับแต่วันประกาศ

มาตรา ๔๙ เจ้าพนักงานที่ประสงค์มีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีเพื่อ
ควบคุมแมงกอลตามมาตรา ๔๘ ดังต่อไปนี้

- (๑) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ตั้งแมงกอล และกำหนดอัตราค่า
ธรรมเนียมใบอนุญาต
- (๒) กำหนดเงื่อนไขอันเกี่ยวข้องกับสุขลักษณะ ของที่ตั้งและการสร้างแมงกอล
- (๓) วางระเบียบการรักษาแมงกอลของเอกชนให้ตั้งมาไว้ในที่สาธารณะเรียบร้อย
รวมทั้งการขนถ่ายมูล และสิ่งปฏิกูลออกจากสถานที่นั้น
- (๔) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการขาย ถ้า
ประกอบปรุง หรือสะสมอาหาร ยอดน้ำซึ่งรวมถึงภาชนะ น้ำดื่ม และของใช้อื่น ๆ ให้ต้อง
ด้วยสุขลักษณะ
- (๕) ห้ามผู้รับใบอนุญาต ซึ่งมีเหตุการเชื่อว่าจะเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุดูไว้ หรือส่ง
เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจโรคกว่าเป็นสาธารณะและได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่าตน
เป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุดูไว้มิได้ขาย ถ้า ประกอบปรุง หรือสะสมอาหาร น้ำดื่ม และ
สิ่งของอย่างอื่นที่แมงกอล
- (๖) กำหนดเวลาขายของที่แมงกอล
- (๗) กำหนดเงื่อนไขในการรักษาใช้หรือเลิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๔

ผู้เร่ขาย

มาตรา ๔๕ เจ้าหน้าที่ห้องขึ้นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีเพื่อ
ควบคุมผู้เร่ขาย ดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้เร่ขาย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต
- (๒) ห้ามยกประเภทผู้เร่ขายตามลักษณะของสินค้า หรือตามลักษณะอื่นใดซึ่งเห็น

สมควร

- (๓) วางระเบียบการสวมและออกใบอนุญาตให้ผู้เร่ขาย และกำหนดอัตราค่า
ธรรมเนียมใบอนุญาต

(๔) กำหนดเงื่อนไขอื่นใดอันเกี่ยวข้องกับสุขลักษณะซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม

(๕) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการ ขาย
ผ้า ประกอบ ปรง หรือสะสมอาหาร และน้ำแข็ง รวมถึงการขนน้ำไว้ และของใช้อื่น ๆ ให้
ต้องก้ำยสุจริต

(๖) ห้ามผู้รับใบอนุญาต ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้ หรือซึ่ง
เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะ และได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่า
ตนเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้มิให้เป็นผู้เร่ขาย

(๗) กำหนดเขตส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในท้องถนนในเขตอำนาจของตนซึ่งเมื่อ
สิ้นกำหนดเวลาไม่มียอดกว่าหนึ่งปีแล้ว ห้ามมิให้บุคคลผู้หนึ่งผู้ใดทำการเร่ขาย เว้นแต่จะได้รับ
อนุญาต

(๘) กำหนดเวลาซึ่งผู้เร่ขายจะขายอาหารบางประเภทไม่ได้

(๙) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

ส่วนที่ ๕

สถานที่เอกชน

มาตรา ๕๐ เจ้าหน้าที่ห้องขึ้นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี
เพื่อควบคุมการค้าอาหาร หรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชนดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามการตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่ขาย ทำ ประกอบ ปรุงง สะสมอาหารหรือน้ำแข็ง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต
- (๒) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ใช้สถานที่ตามความในอนุมาตรา ๑ และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
- (๓) กำหนดเงื่อนไขอื่นเกี่ยวกับสุขลักษณะของสถานที่และสิ่งปลูกสร้างซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตาม
- (๔) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการใช้และการรักษาสถานที่ ตลอดจนการใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อยรวมทั้งการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกจากสถานที่นั้น
- (๕) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการขาย ทำ ประกอบ ปรุงง สะสมอาหาร หรือน้ำแข็ง รวมทั้งภาชนะน้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ
- (๖) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการขาย ทำ สะสมหรือขนส่งน้ำแข็งรวมทั้งภาชนะ น้ำใช้และของใช้อื่น ๆ ซึ่งใช้ในการนั้นให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ
- (๗) ห้ามผู้รับใบอนุญาต ซึ่งมีเหตุควรเชื่อว่าตนเป็นโรคติดต่อซึ่งระบุไว้หรือซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้ตรวจปรากฏว่าเป็นพาหะและได้รับแจ้งความเป็นหนังสือแล้วว่าเป็นพาหะของโรคติดต่อซึ่งระบุไว้มิให้ ขาย ทำ ประกอบ ปรุงง สะสมอาหารหรือน้ำแข็ง
- (๘) กำหนดเวลาซึ่งห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต ขายอาหารบางประเภทหรือชนิดใดในเขตสำมะโน
- (๙) กำหนดเงื่อนไขในการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๖

อำนาจตรวจ

มาตรา ๕๑ เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจที่จะตรวจหรือมอบให้ผู้อื่นตรวจบุคคลซึ่งขอรับหรือได้รับใบอนุญาตแล้วตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ในเมื่อสงสัยว่าเป็นโรค หรือเป็นพาหะของโรค ซึ่งอาจติดต่อไปยังผู้อื่นได้

มาตรา ๕๒ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจเรียกบุคคลซึ่งประกอบการค้าหรือกิจการใดในตลาดสาธารณะ และที่สาธารณะอื่น ๆ ไม่ว่าในเวลาใดให้แสดงใบอนุญาตของตน และตรวจดูการปฏิบัติตาม บทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๕๓ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจเข้าตรวจตลาดเอเคมหรือสถานที่เอเคมใดซึ่งใช้เป็นที่โรง หรือโรงงาน ขาย ทำ ประกอบ บรรจุ หรือสะสมอาหารหรือน้ำแข็งเพื่อการค้าในระหว่างเวลา ทำงานของตลาดหรือสถานที่นั้น เพื่อขอดูใบอนุญาตและตรวจการกระทำหรือกิจการใดให้เป็นไปตาม บทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๕๔ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจเข้าไปในสถานที่เอเคมอื่นนอกจากที่ระบุ ในมาตรา ๕๓ ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อขอดูใบอนุญาตและตรวจการประกอบการค้ามิให้ เป็นอันก่อนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอาจเข้าไป ตรวจในสถานที่เอเคมเพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ตรวจดูสุขลักษณะของสถานที่นั้นให้ตรงตามที่มีบัญญัติไว้ในหมวด ๖
- (๒) ตรวจดูการปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยสัตว์ ที่รับหรือใส่ของจระเข้ที่มีลักษณะให้ เป็นไปโดยถูกต้อง
- (๓) ตรวจเหตุรำคาญซึ่งมีบัญญัติไว้ในหมวด ๑ ส่วนที่ ๕ หรือการปฏิบัติตามคำสั่ง ให้กำจัด ส้วม และระงับเหตุรำคาญ หรือเพื่อรื้อการกับเหตุรำคาญนั้นตามที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗
- (๔) ตรวจค้นสุนัขหรือสัตว์อื่นที่สงสัยว่าเป็นหรือเป็นโรคกัสน้ำ
- (๕) ตรวจสถานที่เรือวางท่อน้ำบ้าน เติมน้ำ หรือลดใต้สถานที่นั้นหรือเพื่อซ่อม ท่อน้ำ เครื่องอุปกรณ์ หรือทำการอื่นใดแล้วแต่ความจำเป็นตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหมวด ๔
- (๖) ตรวจอาหารหรือน้ำแข็งซึ่งผู้เร่ขายเป็นผู้ขาย ถอดจนเครื่องประกอบและ วิธีปรุงอาหารหรือน้ำแข็งนั้นได้เองด้วยสุขลักษณะ

มาตรา ๕๕ การไว้ว่าอาจตรวจตามมาตรา ๕๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดง

เครื่องหมายชั้นเป็นหลักฐานแห่งตำแหน่งหน้าที่ของคนและความประสงค์โดยเฉพาะในการตรวจ
ต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจเห็นเป็นการจำเป็นก็ให้มี
อำนาจเอาอาหาร น้ำแข็ง หรือยาที่ผู้รับจ้างแห่งนั้นมีไว้ใช้ไปเป็นตัวอย่างสำหรับตรวจตาม
กลางวิชาการ เป็นปริมาณตามสมควรโดยไม่ต้องใช้ราคาและพนักงานเจ้าหน้าที่จะเอาเครื่อง
ใช้หรือเครื่องอุปกรณ์อื่นใดไปตรวจด้วยก็ได้แก่เมื่อตรวจเสร็จแล้วให้คืนเจ้าของโดยมีบัญชี

มาตรา ๕๗ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
จากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจตรวจควบคุมหรือภาชนะหรือที่บรรจุสิ่งใดเมื่อมีเหตุสงสัย
สงสัยว่ามีอาหาร หรือน้ำแข็ง ไว้เพื่อการค้าตามเขตแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ในระหว่างการตรวจ ถ้าเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบ
หมายพบอาหาร หรือน้ำแข็งซึ่งไม่กรรมสิทธิ์โดยเป็นของเสีย หรือเป็นของที่อาจเป็นอันตราย
แก่สุขภาพของมนุษย์ก็ให้มีอำนาจยึดหรือทำลายของนั้นได้

หมวด ๓

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๕๙ ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตแก่บุคคลใดซึ่งขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑
มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๐ ถ้าบุคคลนั้นเป็นโรคหรือพา
หะของโรค ซึ่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าอาจติดต่อไปยังผู้อื่นได้

มาตรา ๖๐ บรรดาข้อบังคับซึ่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลได้
ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ประกาศเปิดไว้โดยเปิดเผย ๓ สัปดาห์ก่อนแห่งท้องถิ่นนั้น
แล้วจึงรับ ได้ใช้บังคับได้

ผู้ใดถูกศาลพิพากษาให้ปรับ เพราะการกระทำผิดข้อบังคับดังกล่าวในวรรค
ก่อนและไม่ชำระเงินค่าปรับภายในสามสิบวัน นับแต่วันคำพิพากษาถึงที่สุด ได้ยึดทรัพย์สินของผู้
นั้นไว้แทนค่าปรับ หรือมีเงินจะบังคับให้ผู้นั้นทำงานโยธาแทนตามกำหนดวัน ซึ่งคำนวณโดย
อัตราค่าแรงรายวันในท้องถิ่นนั้น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่กำหนดไว้โดยข้อบังคับ เป็นครั้งคราวก็ได้
แต่ห้ามมิให้บังคับให้ทำงานโยธาเกินกว่ากำหนดหกสิบวัน

มาตรา ๖๑ ในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจ

๖๓. บุคคลใดไม่เต็มใจว่าสตรีราชทัณฑ์พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๒ บรรดาข้าราชการเป็นและค่าปรับตามพระราชบัญญัตินี้ ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว ให้เป็นของเทศบาล ในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลให้มอบแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อบำรุงท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๖๓ บรรดาใบอนุญาตออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สิ้นอายุในวันที่ ๓๐ ธันวาคม แห่งปีที่จะออก เว้นแต่ในกรณีแห่งแฉงล่อยให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติหรือข้อบังคับของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

มาตรา ๖๔ ถ้าเทศบาลใดมิได้ใช้อำนาจและหน้าที่ซึ่งมอบหมายไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ ในลักษณะการที่เป็นข้อสำคัญสำหรับการสาธารณสุขให้รัฐมนตรีมีหนังสือสั่งการไปตามที่เห็นสมควร และให้เทศบาลนั้นดำเนินการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรับหนังสือนั้น

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕ ผู้ใดใช้สถานที่หรือที่แห่งหนึ่งแห่งใดเป็นตลาด หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดในคราวใดในมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๘ อยู่แล้วในวันใช้เทศบัญญัติหรือข้อบังคับซึ่งได้ออกตามความในมาตรานั้น ๆ ต้องขอรับใบอนุญาตภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันใช้เทศบัญญัติหรือข้อบังคับ

มาตรา ๖๖ บรรดาเทศบัญญัติหรือข้อบังคับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๗๗ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๒ ให้ใช้ได้เท่าที่ไม่ขัดกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ส่วนใบอนุญาตที่ได้ออกตามเทศบัญญัติหรือข้อบังคับนั้นให้ยังคงใช้อยู่ได้จนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตนั้น

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัติหรือข้อบังคับซึ่งได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ใดประกอบการค้าประเภทหนึ่งประเภทใดซึ่งกำหนดให้ควบคุมตาม
มาตรา ๕ โดยมิได้รับใบอนุญาต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท และให้ศาล
มีอำนาจสั่งห้ามผู้กระทำความผิด ให้ประกอบการค้านั้นต่อไป แต่คำสั่งห้ามที่ว่านี้ได้ระงับไปเมื่อผู้
ผิดได้รับใบอนุญาตแล้ว

มาตรา ๖๕ ผู้รับใบอนุญาตให้ประกอบการค้าใด ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งได้กา-
หนดไว้ตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท และปรับ
ในวันละไม่เกินสิบบาททุกวันตลอดเวลาที่ongกระทำผิดอยู่นับแต่วันที่ได้ศาลพิพากษา

มาตรา ๕๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๓ หรือ
มาตรา ๑๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท และศาลมีอำนาจสั่งห้ามให้ผู้กระ-
ทำผิดปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบ
บาท และปรับอีกวันละไม่เกินสิบบาททุกวันตลอดเวลาที่ongกระทำผิดอยู่นับแต่วันที่ได้ศาลพิพากษา

มาตรา ๕๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๖ มี
ความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท และศาลมีอำนาจสั่งห้ามให้ผู้กระทำความผิด
ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศห้ามของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ หรือ
ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา ๑๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินห้าสิบบาท และให้ศาลมีอำนาจสั่งห้ามให้หรือห้ามดื่มหรือใส่สุจจาระ หรือที่บ่อขาวะเสียได้

มาตรา ๕๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๐ หรือ
มาตรา ๒๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ส่วนเรื่องเหตุร้ายกาจนั้น ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ โดยไม่ต้อง
คำนึงว่ามีบุคคลถูกลงโทษตามมาตราใดหรือไม่

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบ
บาท

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่ง
ร้อยบาท และให้ศาลมีอำนาจห้ามไว้สถานทีนั้นเป็นถาวรต่อไป แต่คำสั่งห้ามที่ว่านี้ ให้ระงับ
ไปเมื่อผู้นั้นได้รับใบอนุญาตแล้ว

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศห้ามของเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา ๕๓ หรือไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามหมวด ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๕๕ ร.จ. ๑๕๖๓ ตอนที่ ๕๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๘๕)

อัตราค่าธรรมเนียม

เลขที่	รายการ	บาท	สตางค์
๑.	ค่าเก็บขมมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามมาตรา ๖ (๓)		
	ก. ค่าเก็บขมมูลฝอยประจำเดือนสำหรับอาคาร		
	หรือเศษวันหนึ่งไม่เกิน ๒๐ ลิตร เกือบละ	๔	
	วันหนึ่งเกิน ๒๐ ลิตรแต่ไม่เกิน ๔๐ ลิตร เกือบละ	๖	
	วันหนึ่งเกิน ๔๐ ลิตรแต่ไม่เกิน ๖๐ ลิตร เกือบละ	๘	
	วันหนึ่งเกิน ๖๐ ลิตรแต่ไม่เกิน ๘๐ ลิตร เกือบละ	๑๐	
	วันหนึ่งเกิน ๘๐ ลิตรแต่ไม่เกิน ๑๐๐ ลิตร เกือบละ	๑๒	
	ถ้าวันใดต้องเก็บขมมูลฝอยเกินกว่าปริมาณประจำวัน		
	ซึ่งตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ ค่าในส่วนที่เกินทุก ๆ		
	๑๐ ลิตร หรือเศษของ ๑๐ ลิตร	๑	
	ข. ค่าเก็บมูลฝอยประจำเดือนสำหรับตลาด โรงงาน		
	อุตสาหกรรม หรือสถานที่ซึ่งมีมูลฝอยมาก		
	วันหนึ่งไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร เกือบละ	๕๐	
	วันหนึ่งเกินกว่า ๑ ลูกบาศก์เมตร ค่าชนทุก ๆ		
	ลูกบาศก์เมตร หรือเศษลูกบาศก์เมตร เกือบละ	๕๐	
	ถ้าวันใดต้องเก็บขมมูลฝอยเกินกว่าปริมาณประจำ		
	วันซึ่งตกลงไว้กับเจ้าหน้าที่ ค่าในส่วนที่เกิน		
	ทุก ๆ ๑ ลูกบาศก์เมตร หรือเศษลูกบาศก์-		
	เมตร เกือบละ	๑๐	
	ค. ค่าเก็บขมมูลฝอยเป็นครั้งคราวครั้งหนึ่ง ๆ		
	ถ้าไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ครั้งละ	๒๕	

เลขที่	รายการ	บาท	สตางค์
	ถ้าเกินกว่า ๑ ลูกบาศก์เมตร เศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ	๒๕	
ง.	ถ้าเก็บขนดูจจาระหรือสิ่งปฏิกูลอื่น ๆ ประจำเดือน ใช้ถังขนาด ๑๕ ลิตร เดือนละ	๕	
	ใช้ถังขนาด เกิน ๑๕ ลิตร แต่ไม่เกิน ๓๐ ลิตร เดือนละ	๑๑	
	ใช้ถังขนาดเกิน ๓๐ ลิตร แต่ไม่เกิน ๖๐ ลิตร เดือนละ	๑๕	
จ.	ถ้าเก็บขนดูจจาระหรือสิ่งปฏิกูลอื่น ๆ ประจำเดือน จากที่รับหรือใส่ขนาดเกินกว่า $\frac{2}{3}$ ลูกบาศก์- เมตร เดือนละ	๕	
	จากที่รับหรือใส่ขนาดเกินกว่า $\frac{2}{3}$ ลูกบาศก์เมตร แต่ไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร เดือนละ	๑๒	
	จากที่รับหรือใส่ขนาดเกิน ๑ ลูกบาศก์เมตรขึ้นไป ทุกลูกบาศก์เมตร เดือนละ	๑๐	
	ถ้ามีเศษไม่ถึงครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้เพิ่มขึ้นเดือน ละ ๕ บาท ถ้ามีเศษเกินครึ่ง ให้คิดเท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร		
ฉ.	ถ้าเก็บขนดูจจาระหรือสิ่งปฏิกูลเป็นครั้งคราวไม่ เกิน ๑ ลูกบาศก์เมตร	๕๐	
	ถ้าเป็นเศษไม่ถึงครึ่งลูกบาศก์เมตร	๓๐	
	ถ้าเป็นเศษเกินครึ่งลูกบาศก์เมตร ให้คิด เท่ากับ ๑ ลูกบาศก์เมตร		

เลขที่	รายการ	บาท	สตางค์
๒.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เพื่อประกอบการค้าซึ่งเป็นที่ รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ตามมาตรา ๔ (๓) ฉบับละ	๑,๐๐๐	
๓.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่รับจ้างแต่งผม ตามมาตรา ๓๑ (๒) ฉบับละ	๒๐๐	
๔.	ใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผมตามมาตรา ๓๑ (๒) ฉบับละ	๒๐	
๕.	ค่าธรรมเนียมใช้ที่อาบน้ำและใช้ชักส้วมสาธารณะ ตามมาตรา ๓๓ คนหนึ่ง ครั้งละ	๒	๕๐
๖.	ค่าเช่าและค่าใช้ที่ขายของ ตามมาตรา ๔๔ (๑) เดือนหนึ่งการวางเมตรละ	๑๐	
๗.	ใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดสาธารณะ ตามมาตรา ๔๔ (๔) ฉบับละ	๑	
๘.	ใบอนุญาตให้ตั้งตลาดเอกชน ตามมาตรา ๔๖ (๑) ฉบับละ	๕๐๐	
๙.	ใบอนุญาตให้เข้าขายของในตลาดเอกชน ตามมาตรา ๔๖ (๒) ฉบับละ	๐	
๑๐.	ใบอนุญาตให้ตั้งแผงลอย ตามมาตรา ๔๔ (๑) ฉบับละ	๑๐	
๑๑.	ใบอนุญาตให้เป็นผู้เร่ขาย ตามมาตรา ๔๕ (๓) ฉบับละ	๐	
๑๒.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เอกชนเป็นที่ขาย ทำ ประกอบ ปรุง หรือเสิร์ฟอาหาร ตามมาตรา ๕๐ (๒) ฉบับละ	๔๐๐	

เลขที่	รายการ	บาท	สตางค์
๑๓.	ใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นที่จำหน่ายแข็ง ความมาตรา ๕๐ (๒) ฉบับละ	๘,๐๐๐	-

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎหมาย

- เทศบัญญัติเรื่อง "การกำจัดมูลฝอย และสิ่งเประอะเปื้อน"
- เทศบัญญัติเรื่อง "การกำจัดสิ่งปฏิกูล"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมการก่อสร้างอาคาร"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมตรวจสัตว์และซากสัตว์ภายในโรงฆ่าสัตว์"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมการแก้งนม"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมสุนัขซึ่งปรากฏว่าไม่มีเจ้าของ"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ควบคุมสัตว์ซึ่ง เป็นเหตุรำคาญ และอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ตลาดสาธารณะ"
- เทศบัญญัติเรื่อง "ตลาดเอกชน"
- เทศบัญญัติเรื่อง "สุสานและฌาปนสถาน"
- พระราชบัญญัติการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พุทธศักราช ๒๔๖๖
- พระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พุทธศักราช ๒๔๖๓
- พระราชบัญญัติ ควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พุทธศักราช ๒๔๔๑
- พระราชบัญญัติ ควบคุมอาชีพ และวิชาชีพสำหรับคนไทย พุทธศักราช ๒๔๔๔

- ✓ - พระราชบัญญัติ เทศบาล พุทธศักราช ๒๔๕๖
- พระราชบัญญัติ ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๕๔
- พระราชบัญญัติ ป้องกันโรคหิซซุนันมา พุทธศักราช ๒๔๕๔
- พระราชบัญญัติ โรงแรม พุทธศักราช ๒๔๕๔
- พระราชบัญญัติ โรงแรม (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๕๕
- ✓ - พระราชบัญญัติ สาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๕๕
- ✓ - พระราชบัญญัติ สาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๕๖
- กฎกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๔๖๓) ออกตามความในมาตรา ๖, ๑๓ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พุทธศักราช ๒๔๖๖
- กฎกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๔๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ (ฉบับที่ ๒)
- กฎกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๔๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ (ฉบับที่ ๓)
- กฎกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๔๖๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ (ฉบับที่ ๔)
- กฎกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๔๖๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พุทธศักราช ๒๔๖๖ (ฉบับที่ ๕)
- กฎกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๔๕๔) ออกตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๕๔

วารสารและนิตยสาร

- ✓ - กระแส วิจารณ์ การขยายงานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ของเทศบาลนครกรุงเทพฯ (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพฯ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖๔ เมษายน ๒๕๐๕) กระแส โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕

- กระแส วิชรปราช "การพัฒนาชุมชนในเขตเมืองหลวง" (วารสารเทศบาลนคร
กรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๔ สิงหาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- กระแส วิชรปราช "การสงเคราะห์แม่และเด็กใน ลอสแอนเจลิส" (วารสาร
เทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- กระแส วิชรปราช "ไปรษณีย์พัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลกันเถอะ" (วารสาร
เทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๖ เมษายน ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วน
ท้องถิ่น ๒๕๐๔
- กระแส วิชรปราช "เราได้อะไรบ้างจากการปฏิรูประบบนิเทศการพัฒนารัฐบาลในเขต
เมืองหลวง" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๖ ตุลาคม ๒๕๐๕)
พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- กระแส วิชรปราช "สุขภาพอนามัยและความสะอาด" (วารสารเทศบาลนคร
กรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- กระแส วิชรปราช "สถานรับเลี้ยงเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน" (วารสาร
เทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖ (แปลจากรายงานขององค์การยูนิเซฟ สำนักงานกลางภาค
เอเชีย)
- คัมภีร์ นัลลิกะมาส "กิจการของโรงพยาบาลกลางในมีจุมบีน" (วารสาร
เทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- เกรือวัลย์ สุขุมาพันธ์ "การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ"
(วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๓ กรกฎาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรง
พิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕

- แจก ฉนะสิริ "การกำจัดขยะในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๖๕ เมษายน ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- แจก ฉนะสิริ "การศึกษาคองงานที่เกี่ยวกับกองสาธารณสุข เทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- แจก ฉนะสิริ "การสาธารณสุขในเขตเทศบาล" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- แจก ฉนะสิริ "โครงการปรับปรุงร้านจำหน่ายอาหารในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๙
- แจก ฉนะสิริ และคณะ "รายงานการไปดูงาน ณ ต่างประเทศ" (วารสารสาธารณสุขเทศบาล ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ กันยายน ๒๕๐๔) พระนคร ศรีไทยการพิมพ์ ๒๕๐๔
- นิต ตั้งธรรม "สัมภาษณ์ผลงานแผนกกำจัดอูจจาระ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- เทศบาลนครกรุงเทพ "งานในหน้าที่ของสำนักงานกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๖ มิถุนายน ๒๕๐๙) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๙)
- เทศบาลนครกรุงเทพ "ประมวลผลงานกองต่าง ๆ ของเทศบาลนครกรุงเทพในรอบปี" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔

- ทองค้อ กล้วยไม้ ๗ อัญญา "ประวัตินงานสุชาภิบาลนครหลวง" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๕ กรกฎาคม ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- ทองค้อ กล้วยไม้ ๗ อัญญา "วิวัฒนาการในการรักษาความสะอาดเรียบร้อยของเมืองไทย" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ มีนาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- นนท์ จิตตะศักดิ์ "การรักษาความสะอาด" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- นวลลออ ยงบุญเกิด "สงเคราะห์แม่และเด็กในกำมือเลี้ยงเด็กกลางวัน" (นิตยสารท้องถิ่น ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- นันทภา สุประภาคนันทน์ "วิวัฒนาการของเทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๑ พฤษภาคม ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- มุขนาก สายสว่าง "เรื่องของแท่งเชื่อมโทรม" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๑๐) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๑๐
- ประพันธ์ สนิทวงศ์ ม.ล. "โรคสัตว์ที่ติดต่อกับคน" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- ประวัติ คันสุรัตน์ "ชีวิตในโรงพยาบาลกลาง" (นิตยสารการแพทย์เทศบาลเล่มที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม - กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๐๘) พระนคร โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ ๒๕๐๘

- ประสงค์พร จารุมิลินท์ "การส่งเสริมสุขภาพอนามัยของฝ่ายสาธารณสุข" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์สวนทองถิ่น ๒๕๐๔
- ประสงค์พร จารุมิลินท์ "กิจการด้านสาธารณสุขสำหรับเด็ก ในประเทศซึ่งกำลังพัฒนา" (นิตยสารการแพทย์เทศบาล เล่มที่ ๓ ฉบับที่ ๒ เมษายน - พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ ๒๕๐๕
- ประสงค์พร จารุมิลินท์ "ศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์สวนทองถิ่น ๒๕๐๖
- ประสาน ปุณฺหะมาน ร.ศ.อ. "การจัดแหล่งเสื่อมโทรม" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๑ มีนาคม ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์สวนทองถิ่น ๒๕๐๔
- ประเสริฐ บุณกุล "รายงานการเดินทางสังเกตการเกี่ยวกับอาปนสถานและอุปกรณ์การอาปนกิจ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์สวนทองถิ่น ๒๕๐๕
- พยาบาลกลาง โรง "สรุปผลการปฏิบัติงานระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๐๕" (นิตยสารการแพทย์ เทศบาล เล่มที่ ๓ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - สิงหาคม - กันยายน ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ ๒๕๐๕
- มลิ กันตะวิสุต "คำแนะนำสำหรับยื่นเรื่องราวขอรับใบอนุญาตใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างเลี้ยงนมและรับจ้างแต่งนม" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๓ กันยายน ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์สวนทองถิ่น ๒๕๐๖
- ยืนยี่ สุภเสน "เรื่องของหนู" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์สวนทองถิ่น ๒๕๐๕

- ระคม นพาศรานนท์ "การรักษากวามสะอาด" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับปฐมฤกษ์ มกราคม ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- รัชดา รัชนิวัต "ผู้มีหน้าที่ดำเนินการสาธารณสุข ของเทศบาล" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- วิไลวรรณ ประทุมรัตน์ "การอนามัยโรงเรียนของเทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๖ ธันวาคม ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- ศิริวิชัย สายสัมพันธ์ "อาปนกิจสงเคราะห์ของเทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ กันยายน ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- สนโถงรัตน์ สุขเกษม "การควบคุมการก่อสร้างอาคาร" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- สาโรช รัชณากร และ โอภาส อรรถวานิช "ตลาดกับการสุขาภิบาล" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- สาธารณสุข กอง "โครงการสวนเลี้ยงเด็กกลางวัน" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- สาธารณสุข กอง "โรคไข้เลือดออก" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๓ กรกฎาคม ๒๕๐๘) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๘
- สิริ เกียรติยศ "การบริหารงานธุรการในโรงพยาบาล" (นิตยสารการแพทย์เทศบาลเล่มที่ ๒ ฉบับที่ ๒ เมษายน - พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔

- สุวรรณี สง่ากิจ "บริการเพื่อเด็กและเยาวชนของเทศบาลนครกรุงเทพ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๔
- สิริญา กุศลสมาน "บริการสังคมสงเคราะห์ของแผนกอนามัยโรงเรียน" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๔
- เสนอ พันพเศรษฐิติ "กิจการของวิิทยาลัยปัจจุบัน" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๔
- เสาวศักดิ์ เพ็ชรธรรม "การรักษาความสะอาด" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๔
- เสาวศักดิ์ เพ็ชรธรรม "การรักษาความสะอาด (ต่อ)" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๔
- เสาวศักดิ์ เพ็ชรธรรม "การรักษาความสะอาดในพระนคร" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๖
- เสาวศักดิ์ เพ็ชรธรรม "ปัจจัยสี่เกี่ยวกับขยะมูลฝอย" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๖
- เสาวศักดิ์ เพ็ชรธรรม "เรื่องของแมลงวัน" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๖
- เสาวศักดิ์ เพ็ชรธรรม "เรื่องปฏิกูลที่น้ำรู้" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๖๖

- อรรถ วนมิตร "พยาบาลอาหารรสขมคือใคร" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- อุดม เข็มทอง "ความปลอดภัยของอาหาร" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๔ สิงหาคม ๒๕๐๗) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๗
- อุดม ศรีเสาวภาติ "การพัฒนาชุมชนโดยวิธีช่วยตัวเอง" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๗ กันยายน ๒๕๐๘) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๘
- โสภาส ธรรมวานิช "การควบคุมขุมขุ่ยในเขตเทศบาล (ปัญหาเกี่ยวแกไข เลือคอออก)" (นิตยสารการแพทย์เทศบาล เล่มที่ ๑ ฉบับที่ ๒ เมษายน - พฤษภาคม มิถุนายน ๒๕๐๗) พระนคร โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ ๒๕๐๗
- โสภาส ธรรมวานิช "ข่าวที่ควรรูเกี่ยวกับสาขาวิชาในประเทและต่างประเท" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๓ กันยายน ๒๕๐๖) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- โสภาส ธรรมวานิช "ไขเลือคอออก" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๕ กันยายน ๒๕๐๗) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๗
- โสภาส ธรรมวานิช "งานกำจัตุขุ่ยที่เมืองนิวยอร์กลีบส์" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- โสภาส ธรรมวานิช "ขุ่ยร่าคาถู" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๔ ธันวาคม ๒๕๐๗) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๗
- โสภาส ธรรมวานิช "ขุ่ยอายและโรคไขเลือคอออกในเด็ก" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕

- โอกาส ธรรมวาณิช "เรื่องเกี่ยวกับการสาธารณสุขที่ควรทราบทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๖)
พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- โอกาส ธรรมวาณิช "เรื่องเกี่ยวกับการสาธารณสุขที่ควรทราบทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๗ มกราคม ๒๕๐๗)
พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๗
- โอกาส ธรรมวาณิช "เรื่องเกี่ยวกับการสาธารณสุขที่ควรทราบทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๘ มีนาคม ๒๕๐๗)
พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๗
- โอกาส ธรรมวาณิช "เรื่องเกี่ยวกับการสาธารณสุขที่ควรทราบทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ" (วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๔๒ มิถุนายน ๒๕๐๗)
พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๗
- แอมิกกัน เวส. แรนดี "การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยของนครต่าง ๆ ในอเมริกัน"
(วารสารเทศบาลนครกรุงเทพ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๘) พระนคร โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๘

วิทยานิพนธ์

- เครื่องวัลย์ สุสุวรรณนท์ "การบริหารงานเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร" (วิทยานิพนธ์
รองคณบดีงานเทศบาลนครกรุงเทพ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน
๒๕๐๖ (พิมพ์โรเนียว)
- จงจิตรต์ ปิสิวรรถ "วิธีการจัดบริการสวนสาธารณะ ตลอดจนการรักษาคู คลองและ
วิธีการปรับปรุง" (วิทยานิพนธ์รองคณบดีงานเทศบาลนครกรุงเทพ ที่สอบเลื่อนชั้น โท
ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเนียว)

- จำลอง ปรเมนวรุฎีกาภ "ประสพการณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องในการกำจัดขยะมูลฝอย"
(วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ)
กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเปียว)
- จักรกฤษณ์ นรนิศินดูงการ "สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาค้ำจรงราชานุภาพกับประ-
ทรวรมมหาดไทย" คณะรัฐประศาสนศาสตร์ พระนคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๐๖
- คำวิ รัตนวงศ์ "งานสร้างถนนในเขตเทศบาล" (วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเปียว)
- เต็ม แจ่มแสง "การระบายน้ำในเมือง" (วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเปียว)
- ดวลย์ รัชตสุวรรณ "การระบายน้ำในเขตเทศบาล" (วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนคร-
กรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอกและชั้นพิเศษ) กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเปียว)
- นวลฉอ องบุญเกิด "บริการสาธารณสุขชั้นมูลฐานที่ชุมชนควรได้รับนั้นมีอะไรบ้าง"
(วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ)
พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๖
- สมตรง แยนกรวัณษ์ "บันทึกแสดงกิจการในหน้าที่และกำรแก้ไขสิ่งบกระรื่องเรื่อง งานสังคม
สงเคราะห์ในหน้าที่ของศูนย์บริการสาธารณสุข และอุปสรรคในการดำเนินงาน" (วิทยา-
นิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน
๒๕๐๖ (พิมพ์โรเปียว)
- สิริ เกียรติสุต "การบริหารงานชุมชนการ" (วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่
สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเปียว)
- สุพจน์ พานิชประไพ "การเสริมสร้างความเร็วให้แก่อท้องถิ่นชนบทไทย ก้วยกระบวนการ
พัฒนาท้องถิ่น" พระนคร มูญสังการพิมพ์ ๒๕๐๔
- เสาวศักดิ์ เขียวธรรม "บันทึกแสดงกิจการในหน้าที่ของกองรักษาความสะอาด และนโยบาย
บายที่จะบริหารงานให้เจริญก้าวหน้า เหมาะสมกาลสมัย ตลอดจนการแก้ไขสิ่งที่ยังบก-
พร่องในทางกิจการ" (วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท
ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเปียว)

- ดุจดม เจริญประวดี "การบริหารงานสาธารณสุขในพื้นที่ของเทศบาลตลอดจนวิธีการที่จะปฏิบัติงานให้เจริญก้าวหน้าและแก้ไขสิ่งบกพร่อง" (วิทยานิพนธ์ของพนักงานเทศบาลนครกรุงเทพฯ ที่สอบเลื่อนชั้นโท ชั้นเอก และชั้นพิเศษ) กันยายน ๒๕๐๖ (พิมพ์โรเนียว)

เอกสารประกอบความรู้

- กระมล วัชรปวง "งานสงเคราะห์ห่มและเด็กในเขตเทศบาลมีบทบาทในการพัฒนาการท้องถิ่นอย่างไร" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๓ เล่มที่ ๓ ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- จำนง เพชรสีลิก ๗ อัญญา "การพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาล" (เอกสารประกอบความรู้การประชุมนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาลและผู้บริหารเทศบาล หัวข้ออาชญากรรม หมายเลข ๒๑ ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๒-๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๒) พระนคร โรงพิมพ์กรมมหาดไทย ๒๕๐๒
- แจก ทัศนะสิริ "การสาธารณสุขในเขตเทศบาล" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๑ ฉบับที่ ๒๙ ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- แจก ทัศนะสิริ "การสุขาภิบาลของสถานจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๑ ฉบับที่ ๒๖ ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- แจก ทัศนะสิริ "บริการสาธารณสุขในเขตเทศบาล" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๙ ฉบับที่ ๑ ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
- ชรรณฉานน์ ไกวาศี "ความเป็นมาของเทศบาลไทย" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๑ ฉบับที่ ๑๔ ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- นันทภา สุประภาตะนันท์ "ควรจะทำอย่างไรกับสุนัข" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๑ ฉบับที่ ๔ ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- นันทนีย์ ไชยสุค "บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในการจัดงานสังคมสงเคราะห์เพื่อ

- ชุมนุมชน" (เอกสารประกอบความรู้การประชุมนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาลและผู้ตรวจการเทศบาลหัวราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒ หมายเลข ๔ ๒๕๐๒) พระนคร โรงพิมพ์กรมมหาดไทย ๒๕๐๒
- ปกรณ์ อังสุสิงห์ "หน้าที่และบทบาทของนักอาสาสมัครในค่านิยมสงเคราะห์" (เอกสารประกอบความรู้การประชุมนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาลและผู้ตรวจการเทศบาลหัวราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒ หมายเลข ๑๐ ๒๕๐๒) พระนคร โรงพิมพ์กรมมหาดไทย ๒๕๐๒
 - ประหยัด สมานมิตร "การพัฒนาท้องถิ่นกับการปกครองท้องถิ่น" (เอกสารประกอบความรู้การประชุมนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาลและ ผู้ตรวจการเทศบาลหัวราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒ หมายเลข ๕ ๒๕๐๒) พระนคร โรงพิมพ์กรมมหาดไทย ๒๕๐๒
 - เปี่ยม มุสิกะกุ่มมะ "การปฏิบัติกิจการพัฒนาอนามัยท้องถิ่น" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๓ ฉบับที่ ๓ ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
 - เปี่ยม มุสิกะกุ่มมะ "การปฏิบัติงานอนามัย" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๖ ฉบับที่ ๓ ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
 - มหาดไทย กรม "การตรวจคณน" (เอกสารประกอบความรู้การประชุมนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล และผู้ตรวจการเทศบาลหัวราชอาณาจักร ครั้งที่ ๒ หมายเลข ๘ ๒๕๐๒) พระนคร โรงพิมพ์กรมมหาดไทย ๒๕๐๒
 - มหาดไทย กรม "การไปประชุมการรักษาความสะอาดที่นครเวียงนาและการเดินทางไปรักษาความสะอาดตามประเทศต่าง ๆ " (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๖ ฉบับที่ ๒ ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔
 - มหาดไทย กรม "รายงานการดำเนินงานของ นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพฯ กับคณะ" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๑ ฉบับที่ ๒ ๒๕๐๓) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
 - สาย หุตะเจริญ "บทบาทความสัมพันธ์ของการพัฒนาชุมชนและการปกครองท้องถิ่น" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.ท.ท. ครั้งที่ ๖ ฉบับที่ ๑ ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๔

- สภาวัฒนธรรม กอง "การสงเคราะห์แม่และเด็กในเขตเทศบาล" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.พ.ท. ครั้งที่ ๓ ฉบับที่ ๓ ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- สภาวัฒนธรรม กอง "โครงการเลี้ยงเด็กกลางวัน" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.พ.ท. ครั้งที่ ๓ ฉบับที่ ๓ ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕
- สุภาพ วิเศษสุวรรณ "งานสังคมสงเคราะห์" (เอกสารประกอบความรู้เนื่องในการประชุมใหญ่ ส.พ.ท. ครั้งที่ ๓ ฉบับที่ ๒ ๒๕๐๕) พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕

เอกสารทั่วไป

- การพัฒนาชุมชน กรม "วารสารพัฒนาชุมชน" (คู่มือปฏิบัติราชการของนักพัฒนาการและนักปกครอง) พระนคร โรงพิมพ์วิบูลกิจ (นิตยสารรายเดือน)
- จิตรลดา ไชยวาน หัวหน้า "พระราชพิธีเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ๕ และ ๖ กับเรื่องประกอบ" พระนคร โรงพิมพ์ท่าพระจันทร์ ๒๕๐๓ (ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ๑๓ มีนาคม ๒๕๐๓)
- ฉันทาญ บุญบุรณ "ความรู้เกี่ยวกับงานของเทศบาลนครกรุงเทพฯ" พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๕ (เทศบาลนครกรุงเทพฯจัดพิมพ์เป็นบรรณาการในงานพระราชทานเพลิงศพ พลเอกมังกร พรหมโยธี ๒๔ มิถุนายน ๒๕๐๕)
- เทศบาลนครกรุงเทพฯ "การแบ่งส่วนงานของเทศบาลนครกรุงเทพฯกับคำชี้แจงและคำอธิบายระเบียบการปฏิบัติมาจากร่างเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชน" พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓ (พิมพ์แจกเป็นบรรณาการในงานศพนักโทษ นางบัวรุ่ง สาดร (นางกชเสณี) ๒๕๐๓)
- เสด็จนิมาล (เล่มที่ ๓ ฉบับที่ ๑๕ ๑๕ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๖) พระนคร โรงพิมพ์เจริญธรรม
- เทศบาลนครกรุงเทพฯ "เทศบาลนครกรุงเทพฯงานในรอบ ๒๐ ปี" (เทศบาลนครกรุงเทพฯจัดพิมพ์เป็นหนังสือในวันคล้ายวันสถาปนาเทศบาลนครกรุงเทพฯครบรอบ ๒๐ ปี ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๐๑) พระนคร โรงพิมพ์กรมมหาดไทย ๒๕๐๑

- มหาคไทย กรม "การประชุมนายกเทศมนตรี (ครั้งที่ ๑) ณ กรมตำรวจ ๑๔ ถึง ๒๓ มิถุนายน ๒๔๙๓" พระนคร (ไม่ปรากฏชื่อโรงพิมพ์)
- มหาคไทย กรม "รายงานกิจการประจำปี" พระนคร โรงพิมพ์การรถไฟ (รายงานประจำทุกปี)
- มหาคไทย กระทรวง "คู่มือการเข้าถึงประชาชนของกระทรวงมหาคไทย" พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๓
- รัฐประศาสนศาสตร์ คณะ "ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ" พระนคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๐๔
- รัฐศาสตร์ จุฬาลง คณะ "บทความและรายงานสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น" พระนคร โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ๒๕๐๔
- วชิรพยาบาล "วชิรเวชสาร" พระนคร โรงพิมพ์ระจันทร์ (นิตยสารราย ๒ เดือนของวชิรพยาบาล เทตบาลนครกรุงเทพ)
- วรภักดิ์ นิยุลย์ พระ "คำบรรยายกฎหมายการปกครองท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๐๐)" พระนคร โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๒๕๐๐
- สภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงาน "การสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติเรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ ๒" ๑๑-๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๔) พระนคร โรงพิมพ์ของสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย ๒๕๐๔
- สาธารณสุข กระทรวง "อนุสรณ์กระทรวงสาธารณสุขครบ ๑๕ ปี พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๕๐๐" พระนคร โรงพิมพ์จุลคม ๒๕๐๐
- สาธารณสุข กระทรวง "อนุสรณ์กระทรวงสาธารณสุขครบ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๕๐๕" พระนคร โรงพิมพ์ไทยเกษม ๒๕๐๕
- สาธารณสุข ฝ่าย "รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๓" เทตบาลนครกรุงเทพ พระนคร ๒๕๐๓ (ไม่ปรากฏชื่อโรงพิมพ์)
- สาธารณสุข ฝ่าย "วารสาร สาธารณสุขเทศบาล" พระนคร โรงพิมพ์ไทยการพิมพ์ (นิตยสารของฝ่ายสาธารณสุขเทศบาลนครกรุงเทพ ราย ๓ เดือน)

- อณามัย กรม "แหล่งการดัดอาหารรส" พระนคร โรงพิมพ์ สอ.ค.บ. (นิตยสารราย ๒ เดือน ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข)
- โอกาส ชุมนวามัย "บันทึกแสดงกิจการเรื่อง ความก้าวหน้าทางสาธารณสุขเทศบาลนครกรุงเทพ" พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๐๗ พระนคร (เอกสารพิมพ์โรเนียว ของฝ่ายสาธารณสุขเทศบาลนครกรุงเทพ)
- โอกาส ชุมนวามัย และผู้อื่น "เอกสารเผยแพร่บริการต่าง ๆ จากฝ่ายสาธารณสุขเทศบาลนครกรุงเทพ" พระนคร (เอกสารพิมพ์โรเนียว)

ภาษาอังกฤษ

- Shiers M. Victor and other, Municipal and Rural Sanitation, Mc Graw-Hill Book Company INC, New York, 1950
- Public Health, Ministry., Public Health in Thailand, Bangkok (Near Book)